

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 5 april 2021 17:40
Aan: post@gelderland.nl
CC: Eppie Klein; Henny van Dijk-van Ommering; Gerard van Deelen; Izaäk van Ekeren; griffie@gelderland.nl; Griffie
Onderwerp: zienswijze herindelingsontwerp Barneveld-Scherpenzeel en zaaknummer 2021-000982.
Bijlagen: zienswijzeHerindeling.dot
Categorieën: op ingekomen stukken lijst

Aan het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland

Geacht College,

In het attachment zend ik u mijn zienswijze op uw voorstel tot herindeling van Scherpenzeel.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED] Scherpenzeel

E-mail: [REDACTED]
[REDACTED]

Scherpenzeel, 5 april 2021

**Gedeputeerde Staten van Gelderland,
postbus 9090,
6800 GX Arnhem**

Onderwerp: herindelingsontwerp Barneveld-Scherpenzeel, zaaknummer 2021-000982

Geachte College,

Om maar meteen met de deur in huis te vallen, ik ben geen principieel tegenstander van samenvoeging van gemeenten. Ik ben echter wel een principieel tegenstander van gedwongen samenvoeging en zeker wanneer die gestoeld is op onvoldoende of onjuiste argumenten.

Mijn zienswijze valt uiteen in drie onderdelen: procesgang, inhoudelijk en consequenties van het provinciaal bestuurlijk optreden.

De procesgang

Voor een goede herindeling moet je inwoners en bestuur van de gemeente, die zijn zelfstandigheid zal gaan verliezen in het herindelingsontwerp, overtuigen en meenemen in de argumentering. Inwoners en bestuur moeten snappen waarom herindeling nodig is en als dat niet lukt dan is of uw boodschap niet duidelijk geweest of uw boodschap klopt niet. In het eerste geval zal het proces overnieuw moeten en in het tweede geval zal het gestopt moeten worden. In het beleidskader gemeentelijke herindeling wordt aangegeven dat ... *hier een faciliterende en stimulerende rol van de provincie in het herindelingsproces wordt verwacht, bijvoorbeeld ten aanzien van het maatschappelijk, regionaal en lokaal draagvlak.* Om eerlijk te zijn heeft het hier volledig aan ontbroken. Allereerst is de herindeling als een min of voldongen feit gepresenteerd, argumenten werden gepresenteerd, die bij nader inzien geen steek hielden. Het oordeel van deskundigen die tot een andere conclusie kwamen dan Gedeputeerde Staten voorstonden werden niet meer meegenomen. Volksraadplegingen die niet beantwoorden aan het voorstel van Gedeputeerde Staten werden in twijfel getrokken. Het lijkt wel of Gedeputeerde Staten zijn best deed om zo min mogelijk inwoners te betrekken bij de discussie over de herindeling. Ik heb bijvoorbeeld de digitale informatiebijeenkomst op 2 maart gevolgd. Allereerst hoorde ik pas op die dag van iemand dat die bijeenkomst er was. Bij de bijeenkomst zelf is het hoogste aantal aanwezigen 27 geweest. Ik ben nooit rechtstreeks door de provincie geïnformeerd over het herindelingsvoornemen of over bijeenkomsten daarover. Het onderzoek van VU en Kieswijzer werd aangekondigd in de Scherpenzeelse krant van dinsdag 30 maart terwijl 1 april de laatste dag was om te kunnen invullen. Het website adres was zeer moeilijk over te nemen vanwege een underscore die in de krant niet te zien

was. De enquête is onbetrouwbaar omdat je die meerdere keren kon invullen. Ik heb het uitgeprobeerd. Samengevat, de procesgang van dit dossier is een ramp en voldoet niet aan de standaarden van een democratie als de onze.

Inhoudelijk

In het beleidskader gemeentelijke herindeling staan vier criteria genoemd:

Draagvlak, bestuurskracht, interne samenhang en nabijheid van bestuur en regionale samenhang.

Draagvlak

In het beleidskader wordt hierover gezegd op pag. 4: *Het kabinet verwelkomt voorstellen die op de steun van alle betrokken gemeenten en een zo groot mogelijke meerderheid van hun inwoners kunnen rekenen.* Over draagvlak kunnen we kort zijn: er is geen draagvlak als de meerderheid van het gemeentebestuur tegen is en circa 80% van de bevolking tegen stemt tijdens de laatst gehouden verkiezingen van 17 maart.

Als je inwoners niet kunt uitleggen waarom herindeling noodzakelijk is, dan klopt er iets niet met de argumentatie. De inwoners van Scherpenzeel willen open communicatie en open en eerlijke feitelijke argumentatie. Daaraan heeft het helaas ontbroken. Met name de beschuldiging vanuit het college dat *Sommige inwoners zich geïntimideerd zouden voelen en daarom zwijgen over hun opvatting vóór een eventuele fusie met Barneveld te zijn*, heeft het vertrouwen in open en eerlijke communicatie door Geduputeerde Staten tot een nulpunt teruggebracht. Uit de keuzes van Scherpenzeelers op 17 maart jl. blijkt gewoon dat een minderheid voor herindeling is.

Gedeputeerde Staten heeft oordelen van vier gereputeerde deskundigen genegeerd en naast zich neergelegd omdat hun oordelen niet stroken met de eigen agenda. Dit heeft het draagvlak niet echt versterkt en het wantrouwen over de gebruikte argumentatie versterkt.

Ik zelf werd gebeld door iemand die contact had gehad met gedeputeerde Markink. Met de heer Markink was afgesproken dat een aantal namen zou worden doorgegeven van inwoners van Scherpenzeel die voor herindeling waren, zodat de heer Markink met hen contact kon opnemen. Toen bleek dat ik niet voor samenvoeging met Barneveld was, was het doorgeven van mijn naam aan de heer Markink niet relevant meer. U zult begrijpen dat ik mij wat geïntimideerd voelde en dat het draagvlak bij mij voor herindeling onder de nullijn zakte.

Bestuurskracht

In het beleidskader staat het volgende: *Bestuurskracht is het vermogen van gemeenten om hun wettelijke en niet-wettelijke taken uit te voeren en daarvoor de benodigde maatschappelijke en bestuurlijke relaties aan te gaan. De definitie laat ook zien dat gemeenten hun taken niet volledig zelf(standig) hoeven te vervullen om bestuurskrachtig te zijn: ze kunnen dit ook doen in samenwerking met bijvoorbeeld andere gemeenten en private partijen.*

Ondanks dat door u wordt beweerd dat de gemeente Scherpenzeel haar taken niet meer aankan, blijkt dat ze op diverse taakgebieden zeer goed scoort en zelfs beter dan de gemeente Barneveld.

Op het gebied van de financiën scoort Scherpenzeel beter op de indicatoren dan Barneveld. De website van de Rijksoverheid (www.findo.nl) laat voor een aantal financiële indicatoren zien dat Scherpenzeel beter scoort dan andere gemeenten van dezelfde grootte en ook beter dan Barneveld. Slechts op één indicator (Belastingcapaciteit) scoort Barneveld minimaal beter (Scherpenzeel zit op 108%, Barneveld zit op 105%). Voor 5 van

de 6 indicatoren scoort Scherpenzeel in de groene marge, terwijl Barneveld op geen van de indicatoren groen scoort.

Scherpenzeel is financieel nog steeds robuust te noemen en zeker robuuster dan Barneveld. De lasten voor de inwoners zullen na herindeling niet lager worden, eerder hoger.

Ik kan me voorstellen dat Barneveld graag gebruik maakt van de reserves van Scherpenzeel wat ook in het belang zou zijn van Barneveld, maar niet in het belang van de Scherpenzeels inwoners.

Ook op het gebied van het sociale domein scoort Scherpenzeel goed wat ook niet verbazingwekkend is, omdat het sociale domein beter kan functioneren in een gemeenschap met korte lijnen tussen bestuur en bevolking.

Op taakvelden waar mogelijk de Scherpenzeelse omvang wat gering is kan Scherpenzeel heel goed zelfstandig functioneren door samenwerking met andere gemeenten en private partijen zonder gedwongen winkelnering.

Gedeputeerde Staten baseert zich op oude bestuurlijke theorieën dat alles groter moet om goed en efficiënt te kunnen functioneren.

Interne samenhang en nabijheid van bestuur

In de samenvatting wordt een idyllisch beeld geschetst over de gemeenschappelijke kenmerken van Scherpenzeel en Barneveld. Als je goed kijkt naar Scherpenzeel dan is het in feite veel meer naar buiten gericht dan Barneveld. Zo werken gemiddeld meer mensen buiten de gemeente dan in Barneveld. Kinderen gaan naar scholen in Barneveld, Veenendaal en Amersfoort. Inwoners doen hun inkopen in eigen dorp maar vervolgens in omliggende plaatsen maar niet exclusief in Barneveld. Op de wijze waarop de overeenkomsten tussen Scherpenzeel en Barneveld worden beschreven kun je voor Barneveld net zo goed Amersfoort, Veenendaal of Ede invullen. De belangrijkste overeenkomst is dat ze aan elkaar grenzen. Heel veel inwoners van Scherpenzeel hebben helemaal niets met Barneveld, anderen zullen wel gericht zijn op Barneveld. Interne samenhang tussen beide gemeenten is ver te zoeken en nabijheid van bestuur is een fictie in de heringedeelde gemeente. De later in het traject ingebrachte plusvariant is leuk gevonden, maar kwam pas later in het traject als een duveltje uit een doosje naar boven.

Regionale samenhang

Misschien dat dit criterium de enige is waarvan je kunt zeggen dat een kleine gemeente in een regionale samenwerking met grote partners door zijn omvang minder invloed heeft dan de grotere gemeenten in de regio en zo bestuurskracht mist. Dat hoeft trouwens niet kwalitatief te zijn maar is meestal gewoon kwantitatief in de zin dat de stem van een grote gemeente telt en die van de kleine gemeente eigenlijk niet. Dit kan echter geen reden zijn om dan maar te pleiten voor het opheffen van de kleine gemeenten.

Consequenties

De gebrekkige procesvoering door Gedeputeerde staten maar vooral ook het achterwege blijven van duidelijk meetbare argumenten en het voortdurend wisselen van argumenten heeft het vertrouwen in het provinciaal bestuur van een groot deel van de inwoners van Scherpenzeel tot een dramatisch nulpunt doen dalen. Het optreden van Gedeputeerde Staten vertoont gelijkenissen met de politieke cultuur op landelijk niveau, zoals die bijvoorbeeld rond de toeslagenaffaire naar voren is gekomen. De burger wordt niet serieus genomen. Ook het selectief omgaan met en naast zich neerleggen van het oordeel van

deskundigen, op het gebied van openbaar bestuur zoals de hoogleraren Voermans, Frissen, Elzinga en De Vries, over het voornemen van Gedeputeerde Staten en de gehanteerde argumenten heeft dit wantrouwen alleen maar versterkt.

Gedeputeerde Staten heeft met hun manier van optreden de democratie een slechte dienst bewezen. Inwoners redeneren dat het toch niet uitmaakt, “ze gaan gewoon hun eigen gang”. De animo om te stemmen, de animo om mee te denken, de animo om in de politiek te participeren neemt hierdoor alleen maar af.

Ik besef dat er naar aanleiding van de zienswijzen een prachtige nota geschreven zal worden, waarin de conclusie zal zijn dat de herindelingsprocedure toch door moet gaan. Ik had het eerlijker en duidelijker gevonden als u gewoon zegt waar het op staat: het maakt niet uit wat u, inwoners en bestuurders van Scherpenzeel, vindt maar herindeling gaan we doen en geen discussie over mogelijk.

Gedeputeerde Staten van Gelderland ik roep u op om bestuurskracht te tonen en over uw eigen schaduw te stappen in het besef dat de procesgang, maar ook de inhoudelijke onderbouwing van het voorstel tot herindeling van Scherpenzeel onvoldoende zijn geweest om die herindeling te rechtvaardigen.

Met vriendelijke groet,

A solid black rectangular box used to redact the signature of the official.